

ส้มโอ
ชื่อไทย: ส้มโอ

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ: Pummelo, Shaddock
ชื่อวิทยาศาสตร์: *Citrus grandis* Osb.
ผู้รับผิดชอบ นายกิตติ สระแก้ว
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
โทร. ๐-๒๕๓๗-๑๙๘๑

แหล่งผลิตที่ปลูกมากได้แก่

ภาคตะวันตก: จังหวัดสมุทรสงคราม นครปฐม กาญจนบุรีราชบุรี
ภาคเหนือ :จังหวัดพิจิตร พิษณุโลก นครสวรรค์
ภาคกลาง : จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี และนนทบุรี
ภาคตะวันออก: จังหวัดปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ :จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี ชัยภูมิ
ภาคใต้ : ปัตตานี ชุมพร และนครศรีธรรมราช

Crop requirement (สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเจริญเติบโตและให้ผลผลิต)

ควรมีอุณหภูมิระหว่าง ๒๕-๓๐ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๗๕% ตลอดปี ปริมาณน้ำฝนไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และมีการกระจายตัวของฝนสม่ำเสมอ ลักษณะดินควรเป็นดินร่วนปนทรายที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง ระบายน้ำได้ดี มีค่า pH ของดินระหว่าง ๕.๕ - ๖.๕ ควรมีธาตุอาหารหลัก (N P K) และธาตุอาหารรอง (Ca Mg) ในปริมาณที่เพียงพอตามช่วงอายุของต้นส้มโอ

ฤดูกาลที่มีผลผลิตออกสู่ตลาด	
ส้มโอปี (ในฤดูกาล)	ส.ค.-ก.ย.
ส้มโอทวาย	มี.ค.-เม.ย.

ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	
หมายเหตุ. เป็นต้นทุนเฉลี่ยตั้งแต่เริ่มปลูกจนเริ่มให้ผลผลิต	
ปลูกในสภาพยกทรง	๕๙,๖๐๙
ปลูกในสภาพไร่	๓๙,๑๔๔

ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยรายปี

ปี	ราคา (บาท/กก.)
๒๕๕๓	๑๔.๓๑
๒๕๕๔	๒๐.๔๔
๒๕๕๕	๒๙.๐๑
๒๕๕๖	๒๐.๙๘

พันธุ์ส้มโอ	
พันธุ์การค้าหลัก	ทองดี, ขาวน้ำผึ้ง
พันธุ์การค้าเฉพาะท้องถิ่น	ขาวแตงกวา, ท่าซ้อย, ปิดตาเวีย, ขาวใหญ่, หอมหาดใหญ่, เจ้าเสวย, กรุ่น, และ ขาวแก้ว
พันธุ์ที่นิยมปลูกกันแพร่หลาย	ขาวน้ำผึ้ง, ทองดี, ขาวแตงกวา และ ขาวใหญ่

สถิติการผลิต	ปี		
	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	๑๘๗,๑๘๐	๑๗๖,๗๕๑	๑๗๖,๕๐๐
ผลผลิตรวม (ตัน)	๒๗๒,๑๖๐	๒๕๖,๒๘๘	๒๕๕,๙๒๕

หมายเหตุ ปี ๒๕๕๔ พื้นที่ผลิตส้มโอได้รับความเสียหายอย่างสิ้นเชิงจากปัญหาอุทกภัยครั้งใหญ่ในช่วงเดือน ต.ค.-พ.ย. ๕๔ เป็นจำนวน ๑๐,๔๒๙ ไร่ ทั้งนี้ ได้มีการปลูกซ่อมในปี ๒๕๕๕ แต่ยังไม่ให้ผลผลิต

ปริมาณและมูลค่าส่งออกส้มโอสด			ข้อได้เปรียบ - เสียเปรียบสินค้าไทย
ปี	ตันสด	ล้านบาท	ข้อได้เปรียบ ๑. รสชาติดีเป็นที่ต้องการในตลาดโลกมากกว่าส้มโอจากแหล่งผลิตอื่น ๒. ไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกส้มโอรายใหญ่ของโลก และมีช่วงการผลิตเกือบตลอดทั้งปี ๓. อุดมไปด้วยสารอาหาร รวมทั้งมีสารองค์ประกอบต้านอนุมูลอิสระและสรรพคุณทางยา ๔. ความนิยมในการบริโภคมีเพิ่มมากขึ้น
๒๕๕๓	๑๒,๑๔๙	๑๒๙.๔๖	
๒๕๕๔	๑๓,๓๐๓	๑๓๖.๙๓	
๒๕๕๕	๑๓,๓๖๘	๑๓๗.๐๑	
ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ		ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ	
จีน ฮ่องกง กัมพูชา		อิสราเอล และเวียดนาม	
			ข้อเสียเปรียบ
			๑. ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเรื่องราคาปัจจัยการผลิต ๒. มีโรคและแมลงศัตรูพืชมาก โดยเฉพาะโรคแคงเกอร์ และแมลงวันผลไม้ ซึ่งเป็นอุปสรรคใหญ่ต่อการส่งออก ๓. ความไม่สม่ำเสมอของคุณภาพและรสชาติผลผลิตในแต่ละแหล่งผลิตและแต่ละช่วงเวลาระหว่างปี

หมายเหตุ : ข้อมูลจากรายงานภาวะการผลิตพืชของกรมส่งเสริมการเกษตร
และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส้มโอ

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
<p>๑. ส้มโอของไทยเป็นผลไม้ที่มีรสชาติเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๒. มีคุณค่าทางโภชนาการสูง</p> <p>๓. นอกจากบริโภคสดแล้ว ยังนำไปประยุกต์ในการประกอบอาหารได้มากมายทั้งคาวและหวาน</p> <p>๔. โครงสร้างของเปลือกค่อนข้างหนาและยืดหยุ่นคล้ายฟองน้ำ ทำให้ผลผลิตเสียหายจากการเก็บเกี่ยวและการขนส่งน้อย และสามารถเก็บรักษาคุณภาพผลผลิตได้ยาวนาน จึงเป็นที่นิยมในการใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ เช่น งานเทศกาล งานบุญ ใช้เป็นของไหว้ ของกำนัล ของที่ระลึก ของรางวัล ใช้ในการจัดเลี้ยง</p>	<p>๑. มีโรคและแมลงศัตรูพืชค่อนข้างมาก เช่น โรคแคงเกอร์ โรครีเน็ง เปลี้ยไฟ หนอนชอนใบ แมลงวันทอง ฯลฯ ทำให้เกษตรกรต้องใช้สารเคมีป้องกันกำจัดในปริมาณมาก จึงมักประสบปัญหาสารพิษตกค้าง และเป็นอุปสรรคต่อการผลิตเพื่อส่งออก</p> <p>๒. ความไม่สม่ำเสมอของคุณภาพผลผลิต โดยเฉพาะรสชาติของส้มโอที่ปลูกแต่ละแหล่งผลิต หรือแม้กระทั่งแต่ละช่วงเวลาระหว่างปีที่เก็บเกี่ยวผลผลิต</p>	<p>๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่ม จัดทะเบียนเกษตรกร ชาวสวนส้มโอ โดยเฉพาะสวนเกษตรกรที่ผลิตส้มโอเพื่อการส่งออกเพื่อควบคุมกระบวนการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิต และการอารักขาพืช</p> <p>๒. วิจัยและพัฒนาหาพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืช</p>

ที่มา ๑. ข้อมูลสถิติการผลิตจากรายงานสภาวะการผลิตพืชของกรมส่งเสริมการเกษตร

๒. ข้อมูลสถิติการเกษตรจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร